

Översyn av nivån på saldomålet

Finansminister Elisabeth Svantesson

2024-11-15

Balansmål – och ett stärkt ramverk

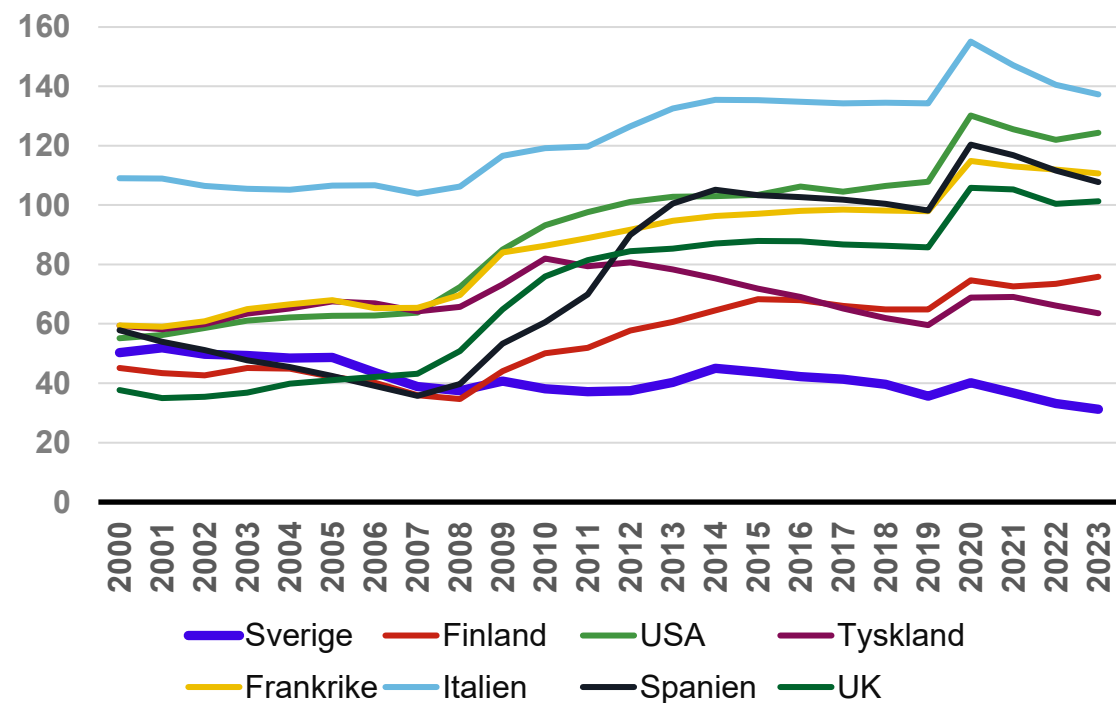
- Överskottsmål blir balansmål
  - Ger ytterligare förutsättningar för att hantera viktiga samhällsutmaningar
- Förtydligande – samtliga utgifter inom stärkt ramverk
  - Kommitténs överenskommelse är *”i sig ett politiskt åtagande att samtliga framtida utgifts- eller inkomstförändringar ingår i bedömningen av saldomålets uppfyllelse”*
- En bred politisk överenskommelse mellan sex av åtta partier säkerställer fortsatt starka statsfinanser och legitimitet för det finanspolitiska ramverket

Underskottsmål skuldsätter kommande generationer

- Sverige har en låg skuldsättning jämfört med många andra länder – ett resultat av en ansvarsfull finanspolitik i 30 år
- Ett underskottsmål skuldsätter kommande generationer och det är svårt att vända en utveckling där skulden ökar snabbt
- Inga gratisluncher – cirka 15 miljarder mer i ränteutgifter per år p.g.a. högre räntor – trots lägre statsskuld

Offentliga sektorns skuld

Procent av BNP

Källa: Eurostat.

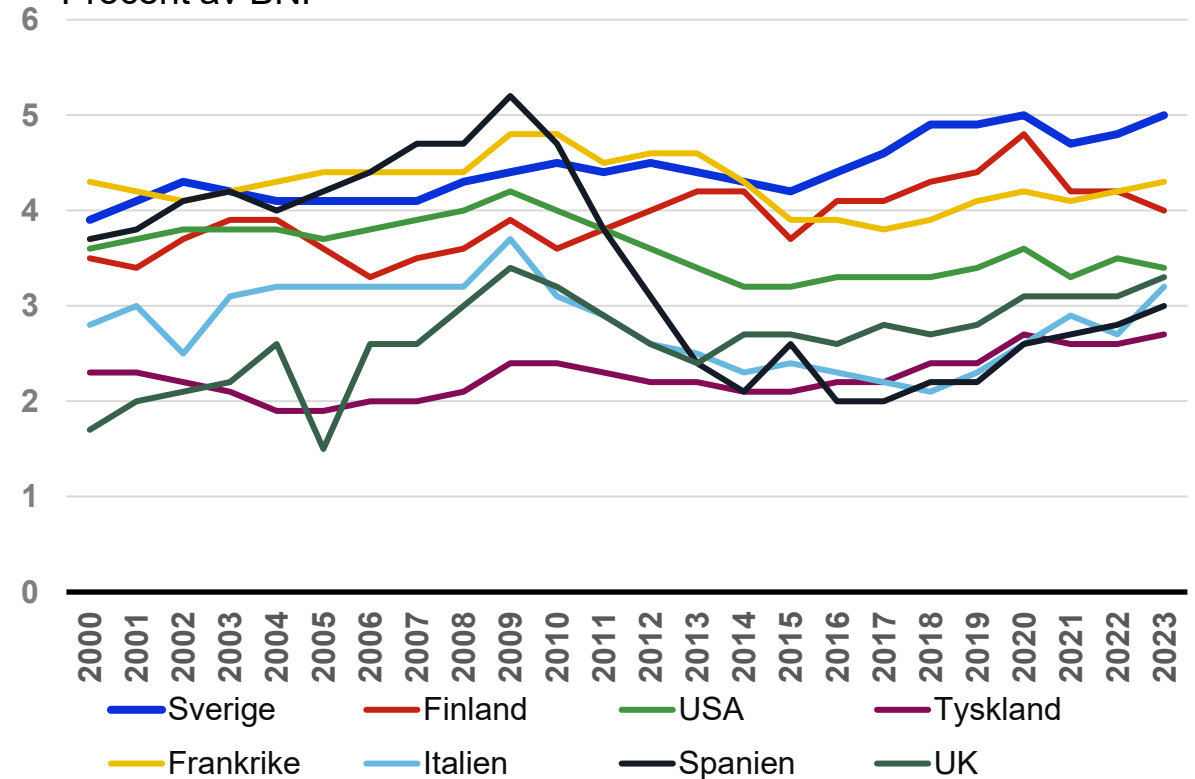

Hög andel offentliga investeringar

- Sverige tillhör de länder i Europa med högst andel offentliga investeringar i förhållande till BNP
- Stabila statsfinanser skapar utrymme för investeringar oavsett konjunktur och osäkerhet i omvärlden.

Offentliga investeringar

Procent av BNP

Källa: Eurostat.

Sunda offentliga finanser – en förutsättning för en stabil ekonomi

- Stärker möjligheten att hantera kriser
- Säkerställer förutsägbara villkor för hushåll och företag
- Möjliggör en hög och stabil nivå på offentliga investeringar – i såväl hög- som lågkonjunktur
- Möjliggör god och stabil tillgång till välfärdstjänster

Från överskottsmål till balanssmål

Hans Lindberg, ordförande

2024-11-15

Det finanspolitiska ramverket

Det nationella ramverket består av:

- Ett övergripande mål för det finansiella sparandet i den offentliga förvaltningen över en konjunkturcykel.
- Ett utgiftstak för staten och ålderspensionssystemet.
- Att kommuner och regioner måste budgetera för ett resultat i balans.
- Ett skuldankare som är ett riktmärke för den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld.
- Extern uppföljning och granskning av oberoende finanspolitiska institutioner.
- En regelbunden översyn varannan mandatperiod
- En sammanhållen budgetprocess och övrig reglering i bl.a. budgetlagen

Kommitténs huvudsakliga uppgift är att se över målnivån för det finansiella sparandet.

Tabell 7.5 Den offentliga förvaltningens finansiella ställning vid olika saldomål, procent av BNP

Överskottsmalets nivå	Finansiellt nyckeltal	2023	2034	Lång sikt
1 procent av BNP	Nettoställning	28,5	36,1	48,7
	Bruttoskuld	31,7	26,9	20,7
	Statsskuld	15,6	13,0	4,9
1/3 procent av BNP	Nettoställning	28,5	31,5	35,2
	Bruttoskuld	31,7	33,2	34,2
	Statsskuld	15,6	17,7	18,4
0 procent av BNP	Nettoställning	28,5	29,1	28,4
	Bruttoskuld	31,7	35,5	40,9
	Statsskuld	15,6	20,0	25,1
-0,5 procent av BNP	Nettoställning	28,5	25,6	18,3
	Bruttoskuld	31,7	39,1	51,1
	Statsskuld	15,6	23,5	35,3
-1,0 procent av BNP	Nettoställning	28,5	22,1	8,2
	Bruttoskuld	31,7	42,6	61,2
	Statsskuld	15,6	27,1	45,4

Balansmål ger tillräckliga marginaler

Ett balansmål ger

- tillräckliga marginaler för att möta en djup konjunkturbedgång och till EU:s finanspolitiska ramverk,
- ett budgetutrymme motsvarande en 1/3 % av BNP, eller ca 25 miljarder kronor på medellång sikt,
- ökad möjlighet att hantera viktiga samhällsutmaningar.

Kommittén föreslår

Balansmål

Skuldankare
35 % av
BNP

Andra viktiga förändringar av ramverket

- Finanspolitikens konjunkturstabiliserande roll förtydligas
- Uppföljningen av saldomålet förtydligas genom att
  - redovisningen anpassas till dagens nationalräkenskaper (ENS2010)
  - en tydlig avvikelse från målet definieras
  - begreppet ”budgetutrymme” definieras
- Finanspolitiska rådet får fler uppgifter och en något förändrad roll i enlighet med EU direktivet 2011/85

Principer för samspel mellan finans- och penningpolitik

- Att upprätthålla
  - allmänhetens förtroende,
  - goda marginaler till en skuldutveckling som skulle kunna uppfattas som ohållbar,
  - goda marginaler till skuld- och underskottgränserna i EU:s finanspolitiska ramverk.
- Att de automatiska stabilisatorerna ska få verka utan begränsningar.
- Att när styrräntan nått sin effektiva nedre gräns kan finanspolitiken behöva spela en mer aktiv stabiliseringspolitisk roll.

Finanspolitiska rådet – ytterligare reglering

Ramverksskrivelsen

- Uttala en försäkran om **tillräckliga och stabila resurser** för rådets arbete.
- Beskriv vikten av att **rådet har tillgång till relevant information i tid.**

Övrigt

- Rådet bör ta fram en **kommunikationsstrategi.**
- **Uppdrag om extern utvärdering** av rådet bör lämnas senast 31 december 2025.

Finanspolitiska rådets instruktion

- Förordnanden av ledamöter (ej ordförande) får förlängas med **ytterligare högst tre år**

Nya uppgifter är att

- **bedöma den makroekonomiska prognosen** som ligger till grund för budgetpropositionen,
- **bedöma** om det **nationella budgetramverket** är konsekvent, sammanhängande och effektivt, och
- **ytra sig** om nya nationella medelfristiga finans- och reformplaner (från 2028),
- **analysera** finanspolitikens effekter på de **offentliga investeringarna** och den offentliga förvaltningens kapitalstock.

Kommittén föreslår

Balansmål

Skuldankare
35 % av
BNP

Översyn av nivån på saldomålet

Finansminister Elisabeth Svantesson

2024-11-15

